

بررسی اثر نیترو گلیسرین وریدی در ایجاد شلی رحم طی سزارین اورژانس

دکتر فرناز مسلمی تبریزی^۱، دکتر سوسن رسولی^۲، دکتر سیمین آتش خویی^۳، دکتر رسول آذر فرین^۴

چکیده

زمینه و هدف: نیترو گلیسرین دارویی است که علاوه بر اثر ثابت شده گشاد کنندگی عروق، دارای خاصیت شل کنندگی بر روی عضلات صاف سایر ارگان های بدن از جمله رحم نیز می باشد. مطالعه حاضر با هدف بررسی اثر داروی نیترو گلیسرین وریدی در عمل سزارین اورژانس که در آن شلی سریع و موقت رحم جهت خروج سریع و بدون آسیب نوزاد ضروری است انجام گردید.

روش کار: در این بررسی تعداد ۶۰ خانم حامله کاندید عمل سزارین اورژانس که به دلایل متفاوتی نیاز به شلی سریع رحم داشتند انتخاب و بعد از اینکه تحت بی حسی نخاعی کمری قرار گرفتند، در هنگام برش رحم جهت خروج نوزاد، میزان ۱۰۰ میکرو گرم نیترو گلیسرین را بصورت وریدی دریافت نمودند. فاصله زمانی تزریق نیترو گلیسرین تا خروج نوزاد، درجه شلی رحم، میزان خونریزی حین سزارین، تون رحمی بعد از خروج نوزاد و نمره آپگار نوزادان بدنیا آمده کنترل و ثبت گردید، همچنین دلیل اثر گشاد کنندگی عروق نیترو گلیسرین و احتمال اختلال همودینامیک ناشی از آن، فشار خون، تعداد ضربان قلب و میزان اشباع اکسیژن شریانی قبل و بعد از تزریق نیترو گلیسرین و به طور مداوم تا آخر عمل کنترل و ثبت گردید.

یافته ها: در ۵۳ بیمار (۸۸/۳٪) شلی رحم قابل قبول بود و جنین به راحتی و بدون کوچکترین مشکلی خارج گردید. در هفت بیمار (۱۱/۷٪) شلی رحم مناسب نبود. متوسط افت فشار خون سیستولیک و دیاستولیک بیماران بعد از تزریق نیترو گلیسرین نسبت به قبل از تزریق آن به ترتیب ۱۲/۹۷ میلیمتر حیوه (۱۲/۲۱۰٪) و ۷/۸۶ میلیمتر حیوه (۱۲/۲۰۸٪) بود. مواردی از شلی باقیمانده رحمی و خونریزی غیر طبیعی رحم که نشانگر باقیماندن اثرات نیترو گلیسرین روی رحم باشد دیده نشد. هیچ یک از نوزادان نمره آپگار پایینی نداشتند، ضمن اینکه در بیمارانی که شلی رحم در آنها قابل قبول بود نوزادان نمره آپگار دقیقه اول و پنجم بالاتری داشتند (p = ۰/۰۰۰ و p = ۰/۰۰۸).

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان می دهد که نیترو گلیسرین با تاثیر بر روی عضلات صاف جدار رحم و سرویکس قادر به ایجاد شلی سریع و گذرا بوده و می تواند جایگزین مناسبی برای سایر داروهای توکولیتیک طولانی اثر یا با شروع تاخیری، در موارد اورژانس باشد.

واژه های کلیدی: نیترو گلیسرین، شلی رحم، سزارین اورژانس

۱- مؤلف مسئول: استادیار بیهوشی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۲-۳-۴: استادیار بیهوشی دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تبریز